МІКОФІЛЬНІ ГРИБИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

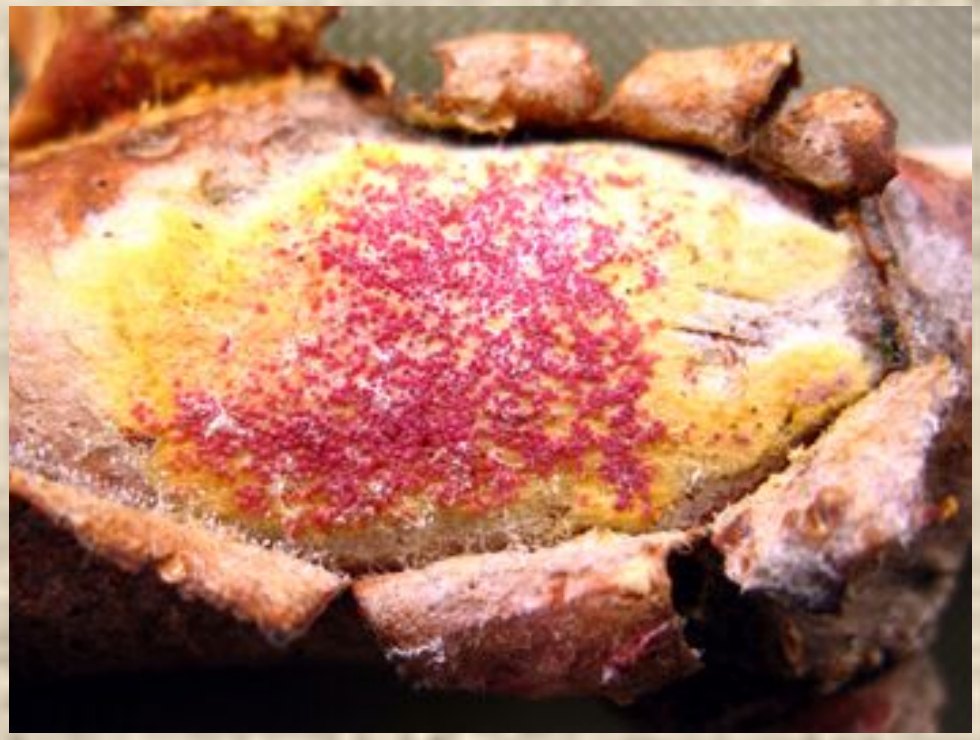

Роботу виконала:
Вегеріна Анастасія Олегівна, учениця 11-Б класу Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 131
Науковий керівник:
Ординець О. В., лаборант кафедри мікології та фітоімунології Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна
Керівник:
Закірова С. В., вчитель біології ЗОСШ № 131 Дзержинського р-ну м. Харкова

Мікофільні гриби (fungicolous fungi)

Значне морфологічне та таксономічне різноманіття

В світі відомо понад 1100 видів анаморфних мікофілів, що розвиваються на 2500 видах інших грибів

В Україні МГ не були предметом глибоких спеціалізованих досліджень; виявлено близько 130 видів

МЕТА РОБОТИ:

дослідження видового різноманіття та екологічних особливостей мікофільних грибів Харківської області

Завдання досліджень:

1. Провести збір та ідентифікацію зразків мікофільних грибів.
2. Вивчити систематичну структуру біоти мікофільних грибів досліджуваного регіону.
3. Встановити ступінь флористичної новизни виявлених знахідок.
4. Проаналізувати екологічні та біологічні особливості мікофільних грибів досліджуваного регіону.
5. Порівняти видові склади мікофільних грибів м. Харкова та Харківської області

Роботу виконували на базі кафедри мікології та фітоімунології Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

Збір зразків проводили на території парків м. Харкова, а також різних біотопів Харківської області протягом 2008-2009 рр.

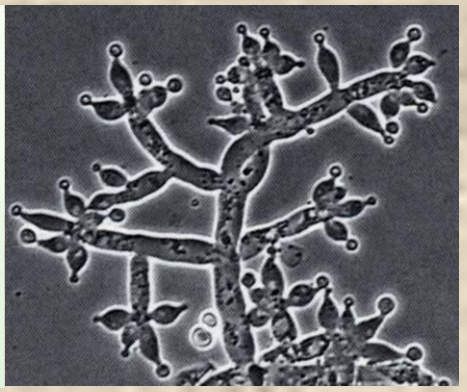

Проводили:

- безпосереднє мікроскопування зібраних зразків;
- дорощування мікофільних грибів у вологій камері;
- виділення чистих культур мікофільних грибів.

Результати досліджень:

досліджено **102 гербарні зразки** та виявлено в досліджуваному регіоні **49 видів мікофільних грибів**

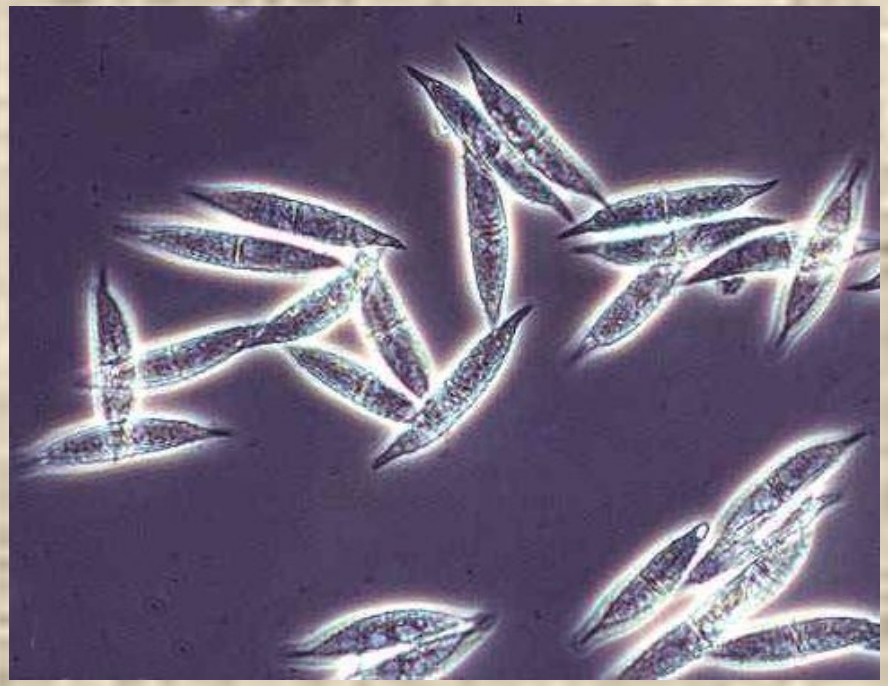

Розподіл родів мікофільних грибів за числом виявлених видів

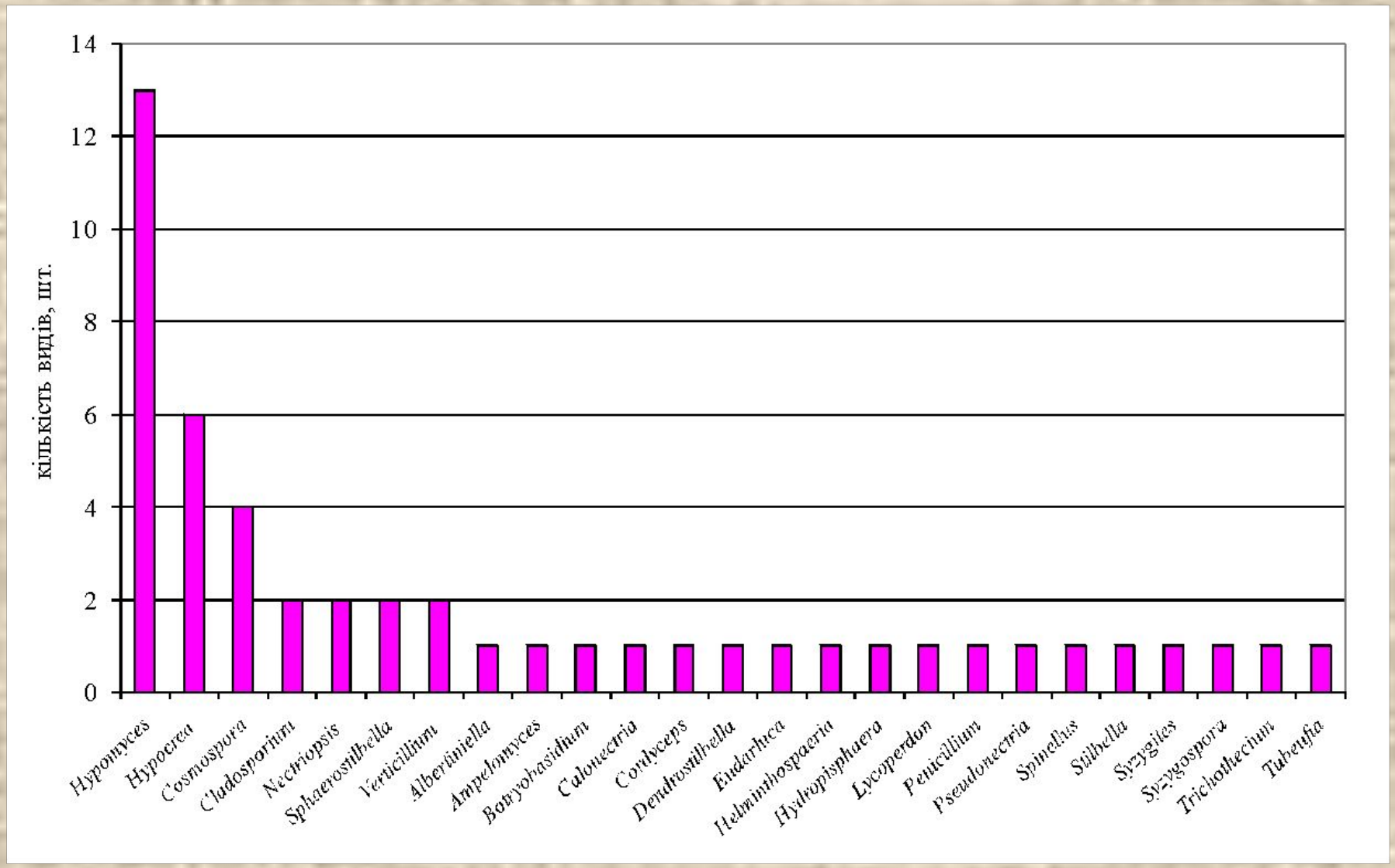

Hypomyces ochraceus

Hypomyces aurantius

Albertiniella polyporicola

Таксономічна структура досліджуваної біоти

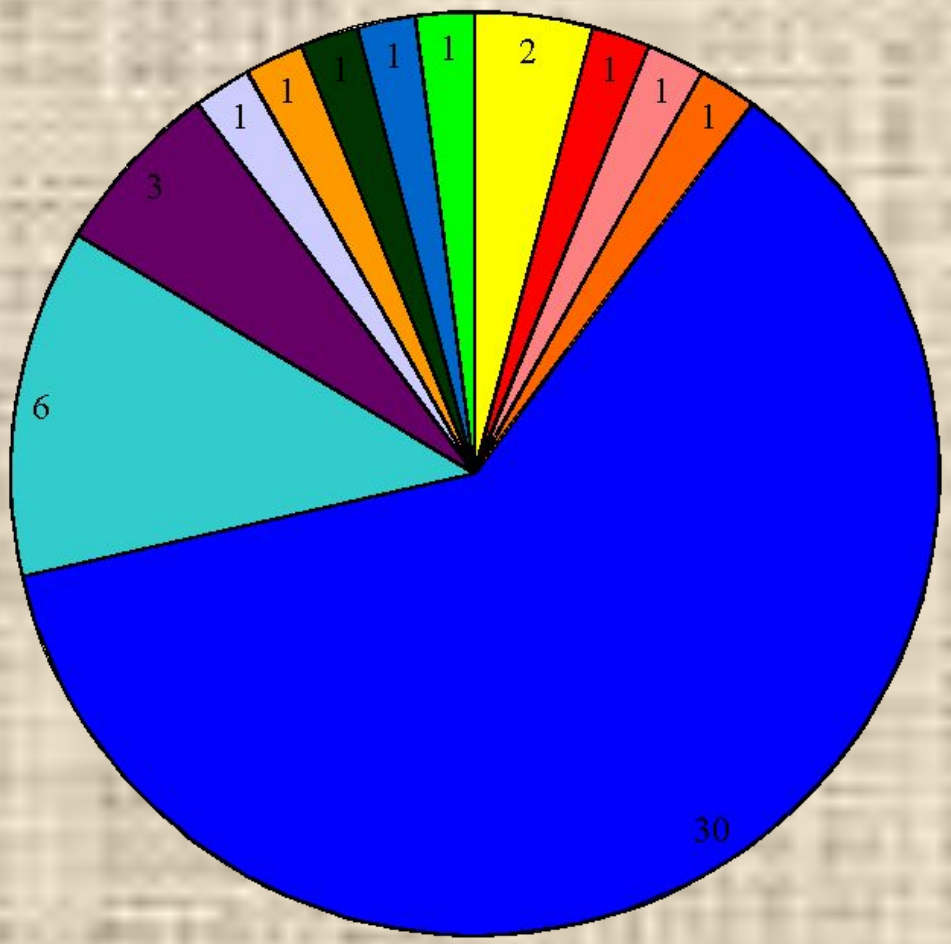

- Mucorales
- Agaricales
- Cantharellales
- Tremellales
- Hypocreales
- Insertae sedis
- Dothideales
- Eurotiales
- Helotiales
- Mycosphaerellales
- Sordariales
- Trichosphaeriales

ZYGOMYCOTA

BASIDIOMYCOTA

ASCOMYCOTA

Характерні представники МГ:

Zygomycota:

Spinellus fusiger

Syzygites megalocarpus

Basidiomycota:

Syzygospora tumefaciens

Lycoperdon pyriforme

Ascomycota:

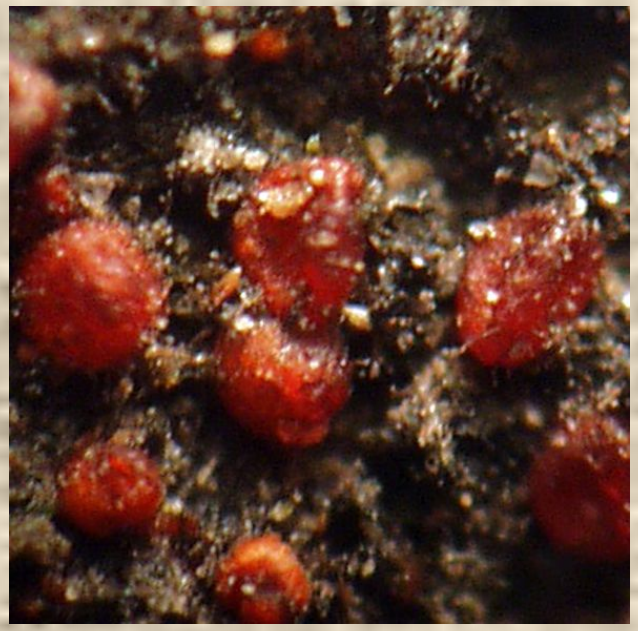

Cosmospora episphaeria

Hydropisphaera peziza

Sporophagomyces chrysostomus

Ascomycota:

на грибах-мікроміцетах

на борошнисторосяних грибах

Ampelomyces sp.

на іржастих грибах

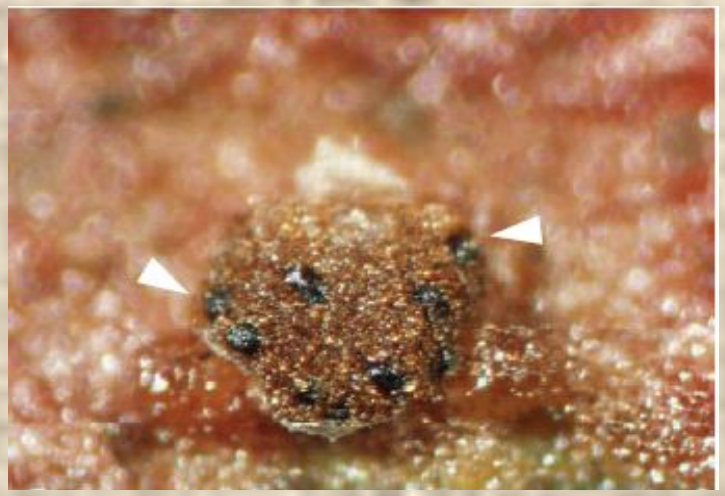

Eudarluca filum

Ascomycota:

на міксоміцетах (міксоміцетофіли)

Nectriopis candicans

Stilbella byssiseda

Субстратні уподобання виявлених МГ

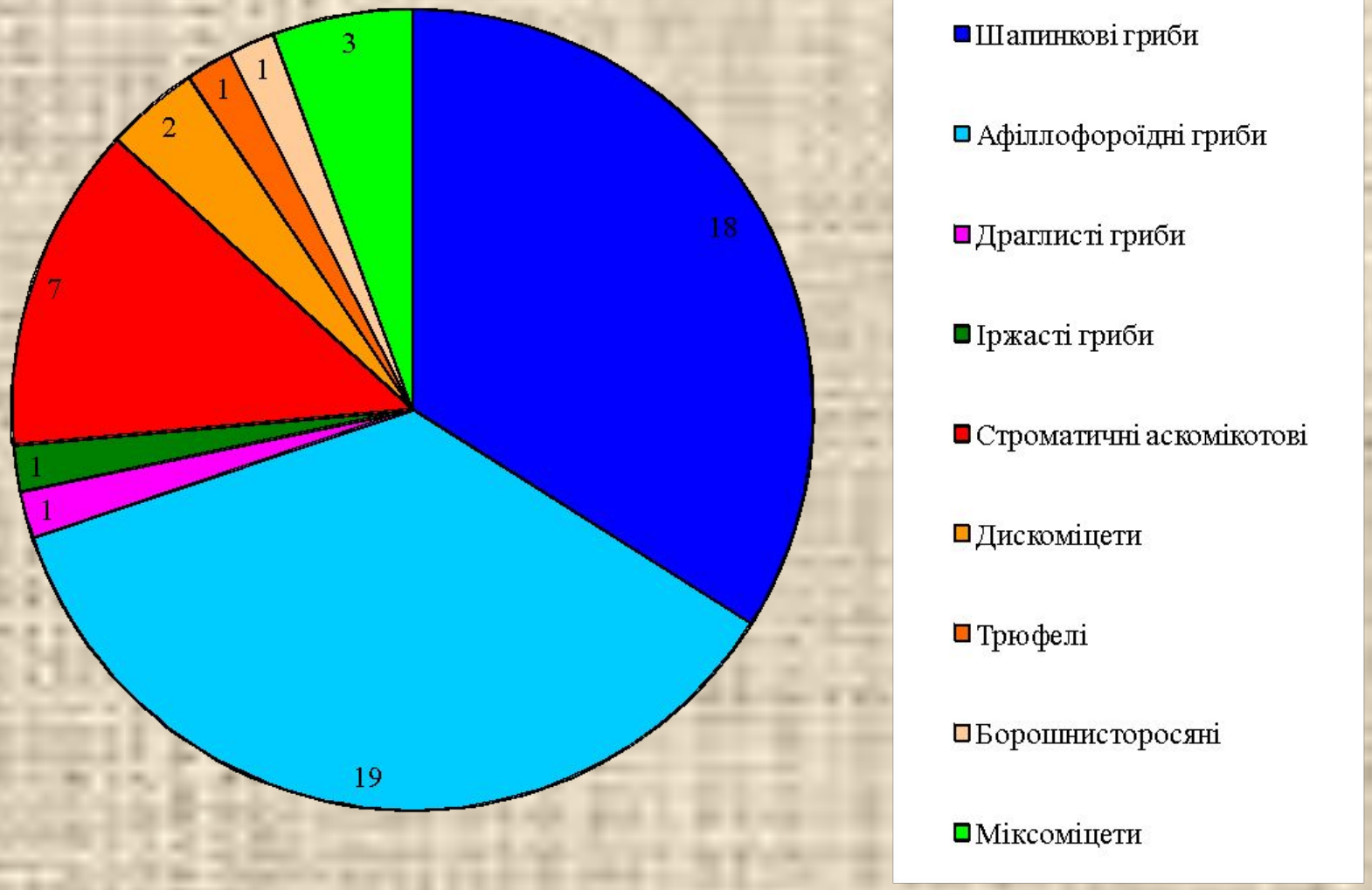

Субстратна специфічність мікофільних грибів Харківської області

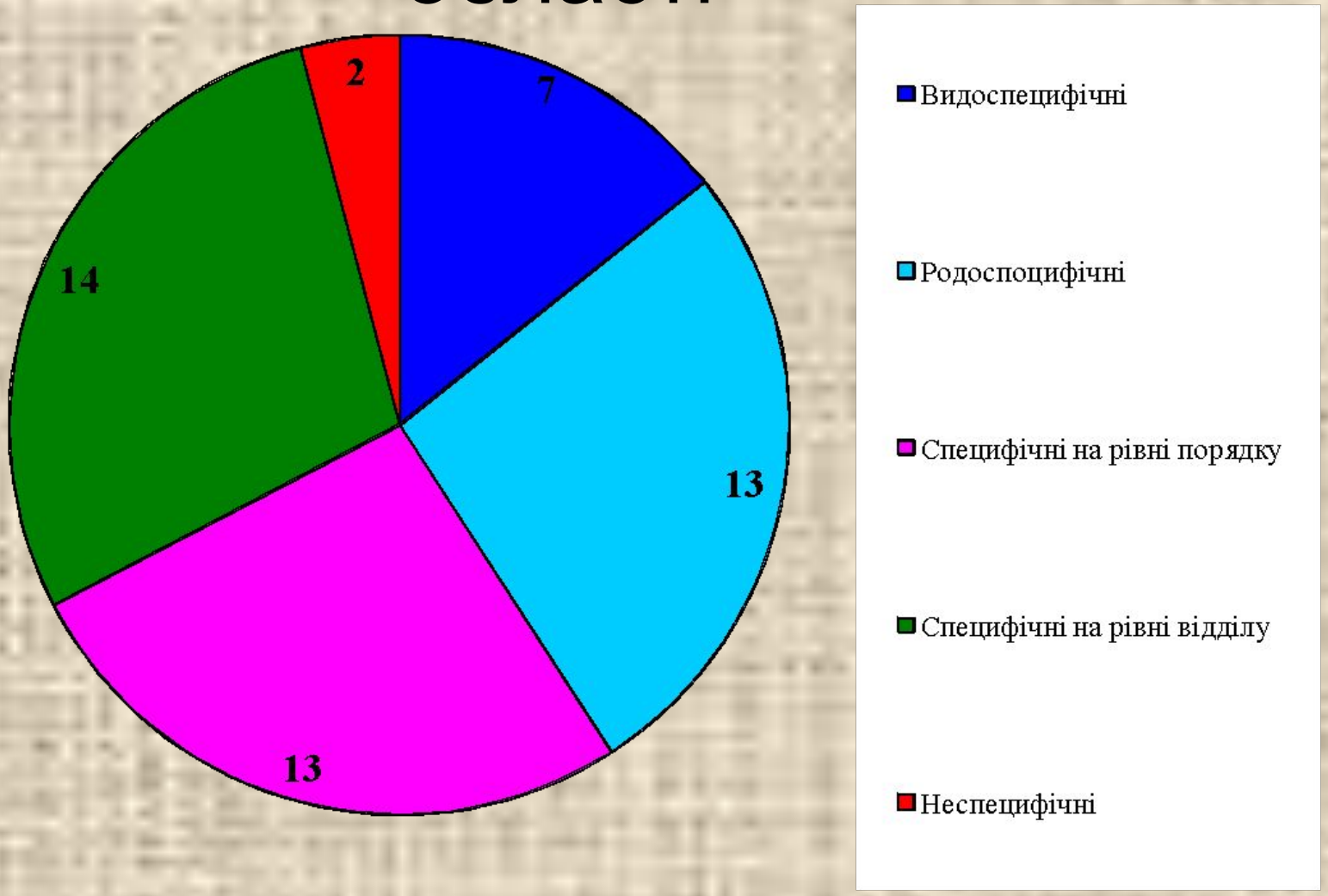

Екологічні групи мікофільних грибів Харківської області за типом харчування

8 видів є новими для України

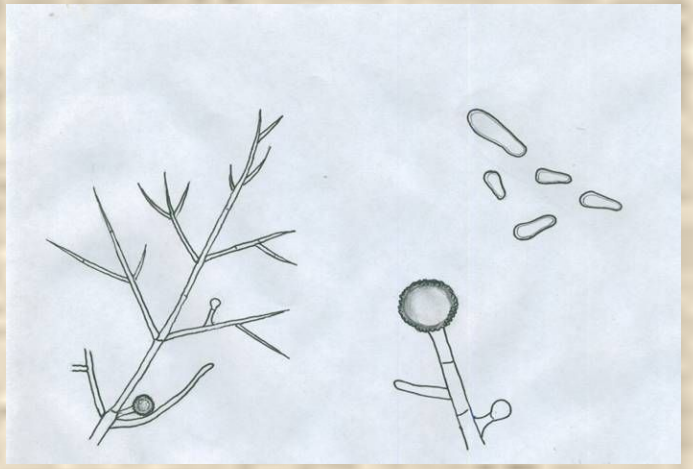

Hypomyces microspermus

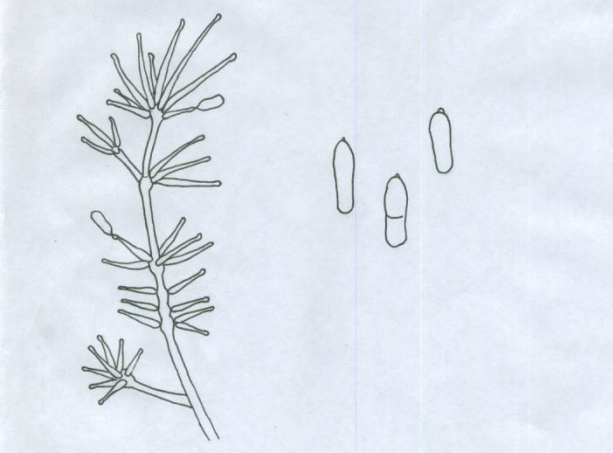

Hypomyces orthosporus

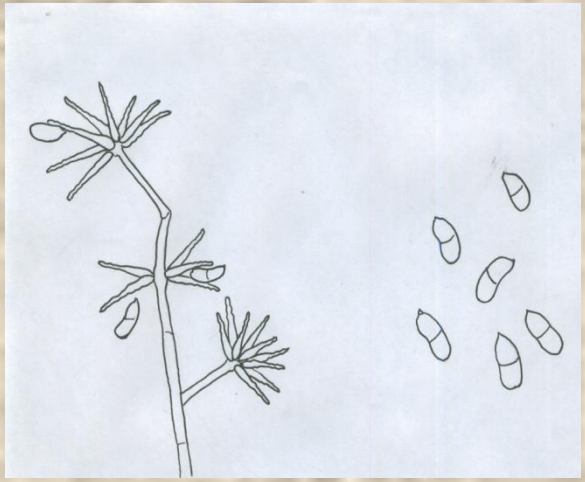

Hypomyces semitranslucens

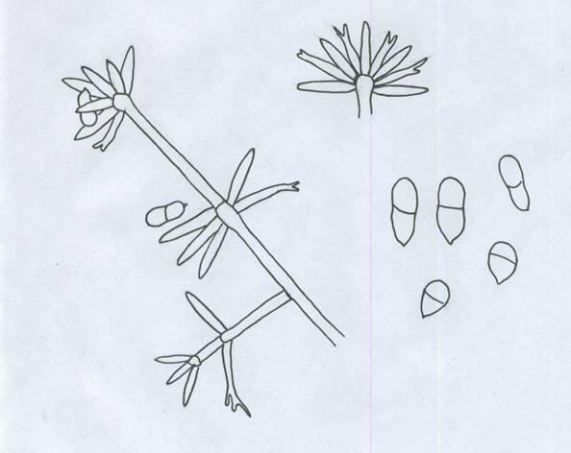

Hypomyces symphodiophorus

Порівняння біот МГ м. Харків та області

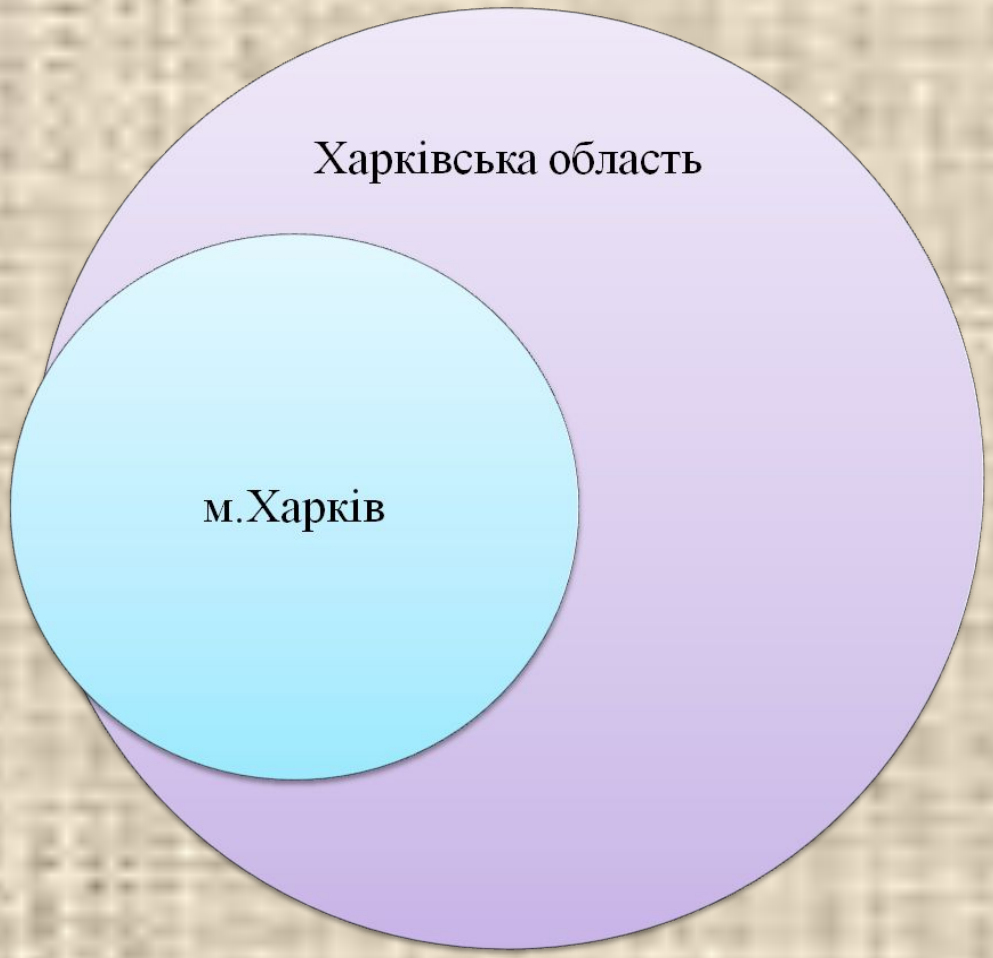

ВИСНОВКИ:

1. В результаті проведених досліджень на території м. Харкова та Харківської області було виявлено 49 видів мікофільних грибів з 3 відділів, 11 порядків, 29 родів справжніх грибів. Виявлені види складають близько 40% від загальноукраїнської біоти.

2. Найбільшими родами на досліджуваній території є *Hypomyces* (13 видів), *Hypocrea* (6 видів) та *Cosmospora* (4 види). Переважна більшість аскомікотових мікофілів представлена нестатевою стадією – анаморфою.

3. Вісім видів: *Hypocrea minutispora*, *H. strictipilosa*,*Hypomyces microspermus*, *H. orthosporus*, *H. symphodiophorus*, *H. semitranslucens, Nectriopsis exigua* та *Sphaerostilbella berkeleyana* є новими для території України.

4. Переважна більшість мікофілів досліджуваного регіону є паразитами грибів з відділу Basidiomycota (34 види); значно менше – Ascomycota (12 видів). Три види є паразитами міксоміцетів.

5. Серед виявлених видів 7 є видоспецифічними паразитами, 13 видів – родоспецифічними, 13 видів – специфічними на рівні порядку, 14 видів – на рівні класу й лише 2 види – неспецифічними колонізаторами грибів.

6. Переважна більшість виявлених видів – 37 (75,5%) є облігатними паразитами грибів, 10 видів (20,4%) є паразитами з вираженими сапротрофними властивостями й лише 2 види є ксилотрофами, які подеколи колонізують плодові тіла трутовиків.

7. Біота мікофільних грибів міста Харків являє собою редуковану біоту Харківської області (міра включення сягає 98%).
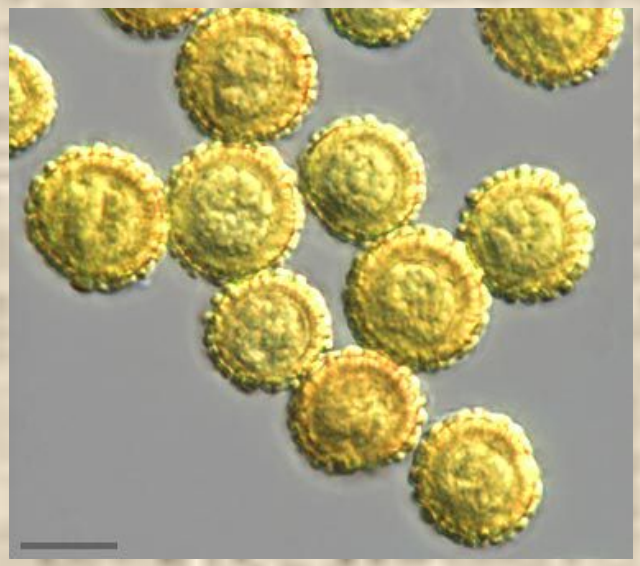
8. Ключовими факторами, що визначають різноманіття мікофільних грибів у досліджуваному регіоні, вірогідно, є різноманіття та численність грибів-хазяїв.